

مسلم بن عقیل (مرقد)

مرقد **مسلم بن عقیل**، بیرون ضلع شرقی **مسجد کوفه** در **کوفه** قرار دارد. در حال حاضر، بارگاه و صحن مخصوصی برای آن بنا گردیده و به مسجد کوفه متصل شده است. ورود به آن نیز از طریق صحن و شبستان مسجد، امکان‌پذیر است.

فهرست مندرجات

- ۱ - معرفی مسلم بن عقیل
- ۲ - معرفی اجمالی مرقد
 - ۲.۱ - ضریح
 - ۲.۲ - بازسازی بارگاه
- ۳ - پانویس
- ۴ - منبع

معرفی مسلم بن عقیل

مسلم، فرزند **عقیل بن ابی‌طالب**، پسر عمر و سفیر گرامی **امام حسین (علیه‌السلام)** به **کوفه** بود. پدرش عقیل، برادر **امیر مؤمنان (علیه‌السلام)** و دومین فرزند **ابوطالب** و از داناترین مردم **قریش** به تاریخ و انساب آنان بود. او پس از **صلح حدیبیه**، به **پیامبر اسلام (صلی‌الله‌علیه‌آله‌وسلم)** ایمان آورد و به **مدینه** هجرت کرد و همراه برادرش، **جعفر طیار**، در **غزوه موته** و سپس در **غزوه حنین** شرکت نمود. او در سال ۶۰ ه.ق، در **مدینه منوره** درگذشت.

[۱] **زرکلی، خیرالدین، الاعلام، ج ۴، ص ۲۴۲.**

و قبر وی تاکنون در قبرستان **بقیع**، باقی است.

در باره جزئیات زندگی مسلم بن عقیل تا پیش از رفتن او به کوفه، به عنوان سفیر امام حسین (علیه‌السلام)، آگاهی‌های زیادی نداریم. نقل است که مادر وی، یک **ام‌ولد** به نام «علیه» بود که عقیل او را از **شلم**، خریداری کرد.

[۲] **ابوالفرج اصفهانی، علی بن حسین، مقاتل الطالبیین، ص ۸۶.**

مسلم با **رقیه**، دختر امام علی (علیه‌السلام)، ازدواج کرد که حاصل آن، سه فرزند به نام‌های **عبدالله، علی و محمد** بود.

[۳] **زبیری، مصعب بن عبدالله، نسب قریش، ص ۴۵.**

دو تن از فرزندان مسلم در **روز عاشورا**، کنار امام حسین (علیه‌السلام) به شهادت رسیدند. یکی از این دو، **عبدالله بن مسلم** بود که مادرش **رقیه**، دختر امام علی (علیه‌السلام) بود که **عمر و بن صبیح** او را به شهادت رسانید.

[۴] **ابوالفرج اصفهانی، علی بن حسین، مقاتل الطالبیین، ص ۹۸.**

فرزند دیگر مسلم که در **عاشورا** به شهادت رسید، **محمد** بود که مادرش **ام‌ولد** و قاتلانش، **ابومرهم ازدی و لقیط بن ایلس جهنی** بودند.

[۵] **ابوالفرج اصفهانی، علی بن حسین، مقاتل الطالبیین، ص ۹۷.**

مسلم بن عقیل، سفیر امام حسین (علیه‌السلام) به کوفه بود. پس از اینکه اهل کوفه به امام (علیه‌السلام) نامه نوشتند و آن حضرت را به رفتن به کوفه دعوت کردند، امام (علیه‌السلام) مسلم را نزد خود خواند و به او دستور داد که به کوفه برود و اگر دید کوفیان بر آنچه در نامه‌هایشان نوشته‌اند، پایبندند و برای بیعت با امام (علیه‌السلام) آماده‌اند، او به امام (علیه‌السلام) نامه بنویسد. او نیز به کوفه رفت و شیعیان به نزد وی آمدند و او از آنها برای امام حسین (علیه‌السلام) بیعت گرفت.

[۶] **ابوالفرج اصفهانی، علی بن حسین، مقاتل الطالبیین، ص ۹۹.**

ولی در نهایت مردم کوفه بر پیمان خود نماندند و مسلم را همراهی نکردند و مسلم بن عقیل به دستور ابن زیاد از بالای دارالاماره به پایین انداخته شد و به شهادت رسید.

معرفی اجمالی مرقد

مرقد مسلم بن عقیل، بیرون ضلع شرقی **مسجد کوفه** و در فاصله کمی از دارالاماره قرار داشته است. پس از مدتی، بارگاه و صحن مخصوصی برای آن بنا گردید و به مسجد کوفه متصل شد. در حال حاضر، ورود به آن نیز از طریق صحن و شبستان مسجد، امکان‌پذیر است.

در گذشته، روی قبر شریف مسلم، یک ضریح چوبی مشبک وجود داشت که بر آن، اشعاری در مدح حضرت مسلم، نقش بسته بود. تاریخ آن نیز سال ۱۰۵۵ ه. ق، (دوره صفوی) بود. ضریح را یک بانوی ایرانی، به نام «مام آقاخان» هدیه کرده بود. پس از مدتی، این ضریح چوبی، با یک ضریح نقره‌ای، تعویض گردید. [۱۷] حرزالدین، شیخ محمد، مرآة المعارف، ج ۲، ص ۳۰۷-۳۰۹.

← بازسازی بارگاه

بارگاه مسلم بن عقیل، براساس کتیبه‌ای که پیش‌تر بر ورودی آنجا قرار داشت، در سال‌های ۱۲۳۲ و ۱۲۳۳ ه. ق، به اهتمام یکی از دولتمردان شیعه هندی، به نام نواب حافظ محمد عبدالحسین‌خان بازسازی شد. گنبد بنا تا حدود نیم قرن گذشته، کاشی‌کاری بود. در سال ۱۳۸۴ ه. ق، تعدادی از مؤمنان نزد **آیت‌الله سیدمحمسن حکیم** آمدند و از ایشان برای طلاکاری گنبد حرم حضرت مسلم، اجازه گرفتند. آنها پس از کسب اجازه، از سال ۱۳۸۵ ه. ق- ۱۹۶۵ م، شروع به توسعه و بازسازی حرم و همچنین گنبد نمودند. همچنین به دستور سیدمحمسن حکیم ضریح طلا و نقره‌مکوب جدیدی برای حرم حضرت مسلم در اصفهان ساخته شد و روی قبر شریف، نصب گردید. کار طلاکاری گنبد نیز از تاریخ ۲۸ **ربیع الاول** ۱۳۸۷ ه. ق، آغاز شد و یکی از تلجران **شیعه**، به نام حاج محمدرحیم رفیعی بهبهانی کویته، هزینه کامل آن را پرداخت و سید موسی بحر العلوم در ماده تاریخ آن، قصیده‌ای را سرود که گرداگرد ساقه گنبد بنا، ثبت گردید. [۱۸] حرزالدین، شیخ محمد، مرآة المعارف، ج ۲، ص ۳۱۰ و ۳۱۴.

پانویس

۱. ↑ زرکلی، خیرالدین، الاعلام، ج ۴، ص ۲۴۲.
۲. ↑ ابو الفرج اصفهانی، علی بن حسین، مقاتل الطالبیین، ص ۸۶.
۳. ↑ زبیری، مصعب بن عبدالله، نسب قریش، ص ۴۵.
۴. ↑ ابو الفرج اصفهانی، علی بن حسین، مقاتل الطالبیین، ص ۹۸.
۵. ↑ ابو الفرج اصفهانی، علی بن حسین، مقاتل الطالبیین، ص ۹۷.
۶. ↑ ابو الفرج اصفهانی، علی بن حسین، مقاتل الطالبیین، ص ۹۹.
۷. ↑ حرزالدین، شیخ محمد، مرآة المعارف، ج ۲، ص ۳۰۷-۳۰۹.
۸. ↑ حرزالدین، شیخ محمد، مرآة المعارف، ج ۲، ص ۳۱۰ و ۳۱۴.

منبع

[زیارتگاه‌های عراق، محمد مهدی فقیه بحر العلوم، مقاله «مرقد مسلم بن عقیل»، ج ۱، ص ۱۰۵-۱۱۶.](#)

رده‌های این صفحه: [زیارتگاه‌های شیعیان در کوفه](#) | [مکان‌های تاریخی کوفه](#)